

הפצצה הדמוגרפית כיצד מממנת ישראל את הגיס החמישי הפורה בקרבה

יובל ברנדשטטר

ערביים. 10 מתוך 12 הישובים שבהם מעל 50% מהאוכלוסייה מונה צעירים שגילם נמוך מ-18 – אף הם ישובים ערביים. לעומת כל אלה, המרכזים היהודים הסובבים את תל-אביב וחיפה יכולים לזקוף לזכותם אוכלוסייה צעירה בשיעור נמוך מ-25% מכלל אוכלוסייתם. מעניין לבחון שתי קהילות שביניהן מפריד מגרש כדורגל בלבד – עומר ותל-שבע. בעומר, שאוכלוסייתה מורכבת מיהודים בעלי השכלה גבוהה, 23% הם ילדים. לעומת זאת בתל-שבע, שאוכלוסייתה בדואית, אחוז הילדים הינו 62%. הישובים הבדואים שאינם מוכרים חוקית מאכלסים 42,000 ילדים נוספים, המהווים כמעט 60% מכלל אוכלוסייתם.

מידת הדיוק של הנתונים הללו אינה מוטלת בספק, שכן כל תינוק שנולד נרשם – לרבות אלה הנולדים בבית – בשל הרצון לקבל מספר זיהוי, המקנה ביטוח לאומי ורפואי. למעלה מ-130,000 ילדים אינם מחויקים באזרחות ישראלית, אך הדאגה לרווחתם רובצת על כתפיה של ישראל. מרביתם הם תושביה הערבים-מוסלמים של ירושלים המזרחית, והשאר הם בעיקרם פרי נישואים בין אזרחים ערבים-ישראלים לבין ערבים שאינם אזרחי ישראל.

הריבוי הטבעי: מעניין לבחון את דפוס ריבוי האוכלוסין במגזר הערבי: במחוז הצפוני של ישראל, שני שלישים מכלל הילודים בשנת 2001 היו לא-יהודים, מרביתם ערבים-מוסלמים, ובמחוז באר-שבע, למעלה ממחצית הילודים הינם ערבים. יתירה מזו, שיעור הילודה בקרב האוכלוסייה הערבית נמצא במגמת עלייה חדה ומתמדת. בעוד שלא חל שום שינוי במספר הילודים בקרב האוכלוסייה היהודית במחוז באר-שבע מאז שנת 1995, מספר הילודים הערבים באותו אזור עלה ב-35%. מצב דומה, בשינויים מזעריים, שורר במחוז הצפוני, באזור חיפה ובאזור ירושלים. רק באזור המרכז רוב הנולדים הם יהודים, אך תרומתם של אלה לסך הכל הינה צנועה.

ב עוד ישראל עסוקה בהגנה על אזרחיה מפני התקפות מחבלים מתאבדים המתבצעות בחסות קואליציית ארגוני הטרור, משחרת לפתחה סכנה קיומית חמורה לא פחות. אין מדובר באיום על רווחתה. מדובר בסכנה לעצם קיומה של מדינה יהודית, שהוקמה על-ידי יהודים, עבור יהודים, בכוונה מוצהרת להיות לבית לאומי ליהודים.

מאמר זה מתבסס על דו"ח סטטיסטי שהוכן בידי המועצה הלאומית לשלום הילד, ונערך על-ידי אשר בן-אריה בדצמבר 2002. אלה שבאו בעקבותיו – הדו"חות הסטטיסטיים של שנת 2003 ו-2004, אינם שונים במהותם. להלן תובא סקירת הדו"ח, תוך הדגשת הנקודות המרכזיות. אוסיף לדברים מהערותיי, פרי ניסיוני האישי בתוקף תפקידי כרופא ילדים הנמצא בקשר יומיומי עם האוכלוסייה. נתונים נוספים המופיעים במאמר נלקחו מפרסומים ממשלתיים אותם ניתן למצוא ברשת האינטרנט.

נתונים יחסיים

ל-פי הנתונים, שלישי מילדי ישראל אינם יהודים, ומרביתו של אותו שלישי מונה ערבים-מוסלמים. מחצית מכלל האוכלוסייה הערבית-מוסלמית בארץ מונה ילדים, רובם צעירים מתחת לגיל עשר. רוב האוכלוסייה הערבית מתגוררת בערים המונות בין 2,000 ל-5,000 תושבים, בעיקר באזורי ירושלים, הצפון ובאר-שבע. מבחינת רשימת הערים והיישובים עולה כי רוב המקומות בהם אחוז הילדים גדול מ-40% הינם

ד"ר יובל ברנדשטטר הוא רופא ילדים, חבר בחוג הפרופסורים לחוסן מדיני. מלבד מאמריו בתחומי המקצועי, פרסם י"ב את הנובלה Joe's Trial. מאמריו בתחום המדיני מתפרסמים דרך קבע במקור ראשון ובכתבי-עת ברשת האינטרנט. זהו מאמרו הראשון בנתיב.

תרומתה של אוס-אל-פאחס, לדוגמה, זהה לתרומתה של הרצליה, הגדולה ממנה בהרבה (עדיין).

הורות יחידנית: הורות יחידנית כרוכה בדרך כלל בתלות בשירותי רווחה ציבוריים, אולם שוני מהותי ניכר בין הורות יחידנית בקרב האוכלוסייה היהודית לבין זו הערבית. במגזר היהודי רוב הילדים הללו הם ילדים יחידים להורה. נראה שהקושי הכלכלי של אם חד-הורית מהווה גורם מכריע בשיקוליה לגבי הרחבת המשפחה. לעומת זאת, המגזר הערבי מתפאר בארבעה ילדים ויותר למשפחה חד-הורית. תמיד האם הינה ההורה היחיד, ותמיד הילדים תלויים למחיתם בתקציבים ציבוריים. הדו"ח אינו עומד על הגורמים להבדלים בין אימהות חד-הוריות יהודיות לבין הערביות.

ספק שירותי בריאות הבא במגע עם המשפחה, יודע שאותם ילדים ערבים הם תוצאה של קשרים פוליגמיים, בהם אישה רשמית אחת מוכרת על-פי חוק, אך אליה נוספות עוד שלוש, ואף יותר, על-פי הלכת השעריה. דפוס זה שכיח בעיקר בנגב. בערעה, למשל, מספר הילדים למשקי-בית חד-הוריים היה 71 ב-1995 ו-374 ב-2001. בישובים הערביים בנגב דווח על 7-8 אחוזים של ילדים לאמהות חד-הוריות, והמספר הולך וגדל באורח דרמטי ממרשם אוכלוסין אחד למרשם הבא.

נישואי קטינים כרוכים בדרך כלל בריבוי ילדים, עוני וחוסר יכולת לפרנס את הילדים. נישואי קטינים שכיחים בקרב האוכלוסייה המוסלמית פי 15 יותר מאשר בקרב האוכלוסייה היהודית. בקרב יהודים, נישואי קטינים יסתיימו בדרך כלל עם ילד אחד או ללא ילדים כלל. במגזר הערבי שיעור הפירודים והגירושים יותר נמוך, דבר המביא לילודה כפולה למשפחה בהשוואה למשפחות יהודיות. למעשה, שיעור הילודה בקרב נערות ערביות מתחת לגיל 19 גבוה פי 9 מזה של נערות יהודיות בנות גילן.

חינוך

מערכת החינוך הינה אחת מהמערכות הגדולות ועתירות כוח-אדם ומשאבים בישראל, כבכל מדינות המערב. למותר לציין שרמת החינוך בחברה קשורה באופן ישיר לרמת-החיים באותה חברה. אי לכך משקיעה המדינה חלק נכבד ממשאביה בחינוך, וטוב שכך. אך המערכת עומדת בפני מספר כשלים – אתניים ודתיים – ומכאן מתבקשת בחינה השוואתית של המשאבים המוקדשים לכל מגזר.

אוכלוסיית התלמידים: הדו"ח מראה שמספר התלמידים בסקטור הערבי הוכפל, ואף מעבר לכך, ב-12 השנים האחרונות, בעוד שבמגזר היהודי מספר זה גדל בשליש בלבד. צפיפות הכיתות בסקטור הערבי גבוהה ב-3% (29 לעומת 26) מזו שבסקטור היהודי. מספר התלמידים למורה גבוה במעט (11.6 לעומת 8.6) ופירוש הדבר שמשאבים רבים הושקעו בבניית כיתות-לימוד ובהעסקת מורים במגזר הערבי. למרות ההוצאות הגבוהות הללו, רק 68% מהערבים שמעל גיל 17 ממשיכים ללמוד, לעומת 90% בקרב האוכלוסייה היהודית. עם-זאת, בקרב יהודים קיימת מגמת עלייה בנשירה מבית הספר, בעוד שבקרב האוכלוסייה הערבית המגמה יורדת. מאחר והערבים

אינם משרתים בצה"ל או בשירות לאומי, הולך וגובר הלחץ על המוסדות להשכלה גבוהה לקלוט יותר ויותר ערבים.

הישגים: למרות ההשקעה הדומה שמשקיעה המדינה (אם מביאים בחשבון מורים וכיתות לימוד) במגזר היהודי והערבי, רק 30% בקרב המגזר הערבי (בצפון ובדרום) מסיימים את ביה"ס התיכון וזכאים לתעודת בגרות, בעוד שבמגזר היהודי שיעור הזכאות הוא 50%. ההבדל ניכר במיוחד בירושלים, שבה האוכלוסייה המשתמשת בשירותיה של מערכת החינוך מעורבת, ביחס של 3:1. למותר לציין שלמוצא אתני אין קשר להישגים לימודיים. ראייה לכך נמצא בעובדה שתלמידים ערבים שלומדים בבתי-ספר יהודים מגיעים בבחינות הבגרות להישגים דומים לאלה של התלמידים היהודים.

הדו"ח אינו מספק נתונים לגבי הישגי בתי-הספר בשני המגזרים. עם-זאת ניתן לערוך השוואות אלה באמצעות סדרת מבחני "פיה" – מבחנים בינלאומיים הנערכים בבתי-הספר. מתוך המבחנים הללו אנו למדים על ירידה תלולה בהישגי התלמידים בישראל בתחום המתמטיקה, המדעים והאנגלית. התוצאות במגזר הערבי הן חד-משמעיות נמוכות, בכל הגילאים. רמת הישגי התלמידים הערבים נמוכה ב-25 עד 50 אחוזים מן התוצאה המשולבת של התלמידים היהודים. התוצאות זהות לאלו של הרשות הפלשתינית ומדינות ערביות נוספות כגון ירדן, סעודיה ומצרים.

אלימות: אלימות בבתי-הספר הינה בעיה מטרידה, ההולכת ומחמירה מדי שנה. רמת האלימות, הבאה לידי ביטוי בהתעללות פיזית ונפשית, גבוהה במידה ניכרת במגזר הערבי מזו שבמגזר היהודי. כשמדובר בהתעללות פיזית גלויה היחס הוא 1:10. רבע מהתלמידים הערבים חוו התעללות גופנית מידי צוות המורים. הניסיון להפריד בין האוכלוסייה הערבית לבין הבדואית פסול מייסודו, מכיוון ששתי האוכלוסיות הללו, בכל היבט בו נבחן אותן, כמעט זהות. אלימות בקרב תלמידים לא נבחנה בדו"ח על-פי חלוקה אתנית, לא ברור מדוע.

צרכים מיוחדים: ילדים בעלי צרכים מיוחדים דורשים ממערכת החינוך משאבים רבים. ילדים בעלי לקויי שכלי המלווה בבעיות התנהגות דורשים נתח גדול יותר מהעוגה. לא ניתן להתעלם מן העובדה שמספר הילדים בעלי לקויי שכלי והתנהגותי בקרב האוכלוסייה הערבית גדול פי 2 מאשר בקרב האוכלוסייה היהודית (למרות שהם מהווים רק שלישי מכלל האוכלוסייה). במגזר הערבי אוכלוסייה בעייתית זו נמצאת במגמת עלייה, בעוד שבקרב האוכלוסייה היהודית ניכרת מגמת ירידה. למרות שהדו"ח אינו מתייחס לקרבת-דם, סביר להניח שזו מהווה גורם להתרבותם של ילדים עם בעיות מולדות.

ילדים אחרים הזקוקים לתמיכה מיוחדת הינם ילדים נכים. מרבית הישגים והערים בהם ישנם יותר מאשר 10% הורים הזכאים לקצבה בגין ילד נכה, הם ערבים. אין לדבר שום קשר לרמת העוני הכללית באותם ישובים. בנתיבות לדוגמה, עיירת פיתוח, נמצא רק 6.2 ל-1,000 זכאים, בעוד שברחה, המרוחקת רק 20 ק"מ, היחס הוא 11 ל-1,000. אם נביא בחשבון שבישובים ערביים אין נפגעי טרור, חוסר התואם בולט במיוחד.

שימוש במשאבים כגון קצבת סעד מפורט היטב בדו"ח,

אך ללא זיהוי אתני של הזכאים. עם-זאת, המבקר בלשכת רווחה כלשהי לא יוכל שלא להתרשם מייצוגה הגבוה של האוכלוסייה הערבית במקום.

שירותי בריאות

ישראל מתהדרת במערכת בריאות לכלל אזרחיה, הממומנת על-ידי הממשלה, תוך תשלום מס יחסי על-ידי הציבור. כל אזרח בעל תעודת זהות זכאי לשירותי בריאות חנם, או כמעט חנם. ישראל, הפועלת על-פי כלל זה, עומדת בפני קושי עצום.

למשקל הילוד קשר ישיר לשרידותו. בישראל משקל הילודים הוא הנמוך ביותר בעולם המערבי – 7.2% מן הילודים משקלם קטן מ-2,500 גר'. היחס הזה זהה בקרב האוכלוסייה הערבית והיהודית, אולם מאחר ומרבית התינוקות הם ערבים, היחידות לטיפול נמרץ בפגים – יחידות עתירות משאבים – מוצפות בתינוקות מן המגזר הערבי.

הדו"ח מדגיש נגישות זהה לשירותי הבריאות בכל המגזרים. לדוגמה, שיעור המחוסנים בקרב שתי האוכלוסיות זהה. מצד שני, הדו"ח אינו משווה שימוש בחדרי מיון ובמיטות בתי-חולים בין האוכלוסיות. בדיקת דו"ח אשפוזי תינוקות בבתי חולים ממשלתיים מצביעה על מספר גבוה במקצת של אשפוזי ילדים ערבים באזור הצפון-מזרחי, אזור בו לאוכלוסייה היהודית רוב. באזורים בהם קיים שוויון בגודל האוכלוסייה, מספר הילדים הערבים שאושפזו גבוה במידה ניכרת.

ראוי לציין שילדים ערבים מרבים להשתמש בבריאות חולים ישראלים, אך יהודים, לעומת זאת, אינם משתמשים בבריאות חולים ערביים, כדוגמת בית-החולים בנצרת או זה במזרח-ירושלים.

המספר הגבוה של מקרי תמותת ילדים ערביים נובע ממספרם הגבוה של ילדים בעלי מומים מולדים בקרב אוכלוסייה זו. בין אלה הנותרים בחיים, מספר הילדים בעלי לקויות גדול במידה ניכרת.

תאונות מהוות נטל כבד יותר על מערכת הבריאות מאשר מחלות. גם בקטגוריה זו למגזר הערבי ייצוג נכבד. שיעור הנהרגים בתאונות דרכים הוא כפול. בתחום התאונות האחרות, בעיקר תאונות ביתיות – מספר הערבים גדול פי 6. קשה למצוא הסבר לתופעה זו, לבד מהזנחה.

הרעלות, גם הן תופעה נפוצה, והנתונים זמינים כיוון שכל הדיווחים שעניינם הרעלה מגיעים למרכז אחד. גם כאן לא קיימת אבחנה באשר למגזר בו מתרחשת ההרעלה, אך המטפלים בחדרי המיון יכולים להעיד על שכיחות מקרי הכוויות, שאיפות גוף זר, הרעלות קיבה ובליעת רעלים בקרב ילדים ערביים.

כלכלה

ל בסיס התפלגות הילדים באוכלוסייה, העומדת ביחס הפוך למצבם הסוציו-אקונומי של הוריהם, עולה כי ישראל הינה מדינת עולם שלישי האופיינית למקובל במזרחי".

בעוד שבארה"ב, באירופה, ביפן ובקוריאה קיים יחס



"לעולם לא נכנע כל זמן שעוד עובר יצא לאוויר העולם".

ישר בין המצב הכלכלי וההחלטה להוליד ילדים, בעולם השלישי קשר זה, של סיבה ותוצאה, הוא הפוך. ככל שמיצובה של הקהילה בסולם הכלכלי נמוך, כך רב שיעור הילדים. 9 מתוך 10 ישובים עניים הם ערבים, ושיעור הילדים בישובים אלה נע בין 48 ל-67 אחוזים. למעשה, הרשימה של ערים בעלות הכנסה נמוכה לנפש זהה כמעט לרשימת הישובים הערביים בישראל, אם כי פה ושם משתרבים לרשימה זו גם ישובים יהודיים. ברור שמספר הילדים עצמו הוא הגורם לתוצאות אלו, מאחר ורמה כלכלית נקבעת על-פי הכנסה זמינה לנפש, ללא קשר לתוצאות הכספיות.

לעומת זאת, ילדים מהווים רק חמישית מאוכלוסייתם של ישובים הנמצאים בראש הרשימה מבחינה כלכלית, ובכך רוב יהודי.

בשל סיטואציה אנומלית זו, כל ילד רביעי בישראל (25% מהילדים) הוא עני, למרות הקצבאות. (אלמלא הקצבאות 38.5% היו נופלים לקטגוריה זו.) בתוך קבוצה זו עצמה – מעל מחצית מהילדים העניים הם ערבים, לעומת 19% מהילדים היהודים. פירוש הדבר שהמדינה מוציאה את רוב כספי המענקים על האוכלוסייה הערבית. בהתחשב בכך שהאוכלוסייה הערבית כולה מהווה שליש מכלל האוכלוסייה במדינה, זהו שיעור עצום.

קיימת אוכלוסיית ילדים ערבית. האם עובדה זו אינה מדליקה אור אדום באשר לכוונותיו האמיתיות של הרוב הערבי העתידי כלפי המיעוט היהודי?

ילדים במצוקה

קשה להעריך את מספרם האמיתי של הילדים הנמצאים במצוקה. את הנתונים ניתן לקבל משירותי הרווחה, המטפלים בבעיות הללו בעקבות בעיות הורות ובעיות בבתי-הספר. שיעור השימוש בשירותי הרווחה בקרב האוכלוסייה הערבית והיהודית דומה, אך בישובים בהם מספר התינוקות גבוה, כמות הפניות גדלה. לדוגמה, בדיר אל-אסאד, 158 ילדים מתחת לגיל 3 הופנו למערכות המטפלות במצוקה, ו-31% מבין ילדי הישוב היו נתונים לפיקוחה של מערכת שירותי הרווחה. אחד האירועים הכואבים ביותר בחייה של אישה צעירה הינו הריון בלתי-רצוי. יחס הפניות של צעירות ערביות וישראליות לבקשה להפסקת הריון הוא 15 פניות של בנות ישראליות לעומת פנייה 1 של בחורה ערבית. מתחת לגיל 16 היחס הוא 1:80. אפשר להסיק מכך שהבנות הערביות הן פחות מתירניות, עם זאת, סביר להניח שהן מאולצות להתחתן וללדת את הילד הלא-רצוי.

דמוגרפיה עולמית

ארבע מתוך חמש המדינות המקדימות את ישראל במרוץ הפריון והרבייה, ומקדימות אותה במידה ניכרת, הן ערביות. בראש רשימה זו ניצבת הרשות הפלשתינית, בה שיעור הריבוי הוא הגבוה בעולם. אם נוציא את הרוב היהודי מתוך הסטטיסטיקה, נמצא שערביי ישראל מהווים פרטנר ראוי לרשות הפלשתינית בכל הכרוך בריבוי ילודה. מול ריבוי הילודה עומדות תוחלת החיים ושרידות הילדים בישראל, שהן מן הגבוהות בעולם, בעוד ארצות ערב נמצאות בתחתית הסולם. ישראל היא בין המדינות המובילות בשיעור נישואי קטינים, אחרי ירדן (אשר 80% מאוכלוסייתה הם פלשתינים) ואחרי טורקיה. גם כאן המגזר הערבי הוא זה שמקדם את ישראל לראש טבלה מפוקפקת זו.

מסקנות

מדו"ח הוועדה הלאומית לשלום הילד עולה תמונה עגומה של מצב הילדים והנוער בישראל. דו"ח זה ממקם את ישראל בקרב מדינות העולם השלישי במרבית הקטגוריות הנוגעות למספר ילדים ולרווחתם. למעשה, ישראל מחולקת בין רוב יהודי, הנמצא במגמת ירידה, לבין מיעוט ערבי-מוסלמי, ההולך וגדל בהתמדה. ישראל נקרעת בין שתי מגמות מנוגדות: האחת – חבירה לעולם המערבי המעודד איכות גבוהה, הישגי פרט גבוהים וחדשנות טכנולוגית המשולבים בקצב ילודה מצומצם, והאחרת – המגמה הרווחת במזרח התיכון, המתאפיין ברמת-חיים נמוכה, העדר חדשנות, הישגים חינוכיים נמוכים וקצב ילודה פרוץ. בעוד שבמערב נקבע השלטון על-פי הצבעה דמוקרטית, במזרחית שולט החמאס האכזר

שיעור הקצבאות גדל בצעדי ענק. לדוגמה, באום אל-פאחם מספר הילדים הזכאים לתשלומים בגין עוני גדל ב-255% בשש שנים; בבקעה אל-גרביה, ב-219%; בטייבה, רשות ערבית השוכנת בלב ליבה של המדינה, מספר זה עלה ב-179%! 84% מהאמהות הערביות מקבלות קצבאות בשל נזקקות (כלומר, הן עצמן חיות על חשבון עוניים של ילדיהן). נשים אלו אינן עובדות ואינן מנסות לייצר הכנסה, וזאת בהשוואה ל-32% בקרב האמהות היהודיות.

החשובים הללו אינם מתייחסים לסוגיית הכלכלה השחורה בישראל, המהווה כחמישית מהכלכלה הרשמית, ולכן יש להביאה בחשבון ההתפלגות האמיתית של ההכנסה במשק.

נראה שהמגזר הערבי מעורב מאוד בכלכלה השחורה, מאחר והוא המשמש צינור עיקרי דרכו מתנהל המסחר עם הרשות הפלשתינית. הדו"ח גם אינו מתייחס לעובדה שמסים מקומיים בקהילות היהודיות גבוהים פי 10 (!) מאשר בקהילות הערביות, וחלקה של המדינה בתקציב השלטון המקומי בישובים הערבים גבוה ביותר.

מה עושים למחייתם בני הנוער הנושרים מבית-הספר? יש עובדים ויש שאינם עובדים. במגזר היהודי רק 5.4% אינם נמצאים במסגרת עבודה או לימודים. במגזר הערבי מדובר ב-15% שאינם עובדים או לומדים. מה עושים הם עם זמנם הפנוי? את התשובה לכך ניתן למצוא בסעיף הבא, שעניינו פשיעה.

פשיעה

ארבעים אחוז מכלל מקרי הפשיעה בישראל מיוחסים לערבים מתחת לגיל 17. נתון גבוה זה אינו מפתיע, שכן, באחוזים אלה כלולים 91% מכלל מקרי הפשע הקשורים לביטחון המדינה, בהם נוטלים צעירים אלה חלק, 35% מעבירות הרכוש ו-50% מן הגניבות.

40% אלה כוללים רק את המקרים המדווחים בלתי-המשפט. ייתכן והאחוז גבוה אף מזה, מאחר ולא כל העבריינים נתפסים ועומדים לדין. עבירות המבוצעות בבתי-ספר לא נותחו בדו"ח על-פי מגזר. אי אפשר להתעלם מן העובדה שלמרות מקומם המרכזי בפשיעה, מספר הילדים והנערים הנמצאים אשמים בביצוע עבירות – ולפיכך נמצאים בפיקוח קצין מבחן – נמוך במגזר הערבי לעומת היהודי. האם יתכן ששופטים מקומיים נוטים למידת הרחמים בבואם לשפוט בני-נוער ערבים? את התשובה נמצא בסעיף הבא, הדין בילדים במצוקה.

קורבנות פשיעה: לעומת האחוז הגבוה של מקרי פשע המבוצעים על-ידי ילדים ונוער מן המגזר הערבי, אחוז המקרים (שנחקרו על-ידי המשטרה) בהם ילדים ונוער ערביים היו הקורבנות, הינו 12.8% בלבד. רוב החקירות, המבוצעות על-ידי חוקרי ילדים ונוער, עניינן התעללות בתוך המשפחה. בעוד שבחיפה מספר הקורבנות שתוחקרו עלה פי 10 ב-6 שנים, באום אל-פאחם מספרם דווקא ירד. הדבר נכון גם לגבי כל הישובים האחרים, והמסקנה הבלתי נמנעת היא – הימנעות מדיווח. האם הערים והישובים הערביים נמצאים מחוץ לתחומה של המדינה?

בהקשר זה ראוי לציין שבערים הערביות הגדולות לא חיים ילדים יהודיים, בעוד שבחלק ניכר מהערים היהודיות

פתרונות

ודומי, וחשיבותו של הפרט עומדת ביחס ישר לנאמנותו למנהיג הכנופיה.

הסכנה לישראל היהודית, המערבית, טמונה בקצב הילודה הבלתי-נלאה של אוכלוסייתה הערבית, הנושאת באזרחות ישראלית המעניקה לה את מלוא הזכויות ואינה מטילה עליה חובות. המספרים מצביעים על כך שישראל נמצאת על סף מדרון תלול, ממנו היא עלולה להידרדר למזרח-תיכון הרה-אסון.

מצב זה אינו מקרי. המנהיגים הדתיים והלאומיים של האומה הערבית חוזרים ומטיפים להתייחס לרחם האישה הפלשתינית כאל נשק אולטימטיבי בו יש להשתמש על מנת להביס את הישות הציונית. כך חמאד אל-מאזיד, בעל טור שבועון אל-שארק אל-אווסאת האומר: "הפלשתינים נלחמים בציונים בעזרת נשק קטלני – הנשים הפלשתיניות ימשיכו ללדת, ימשיכו להביא "עֶאֱיִיש אל-מוז'הֶדִין" – היינו, "תינוקות שיינקו עם חלב אמם את הגיהאד...". המגמות הדמוגרפיות הנוכחיות מצביעות על קריסתה של המדינה היהודית תוך שני דורות, וזאת מבלי להתייחס לאיומים שמחוץ.

רופא, אני סבור שעל מנת למצוא מזור למחלה, יש לאבחנה, להעריך את הסיכויים והסיכונים, ואחר-כך להמליץ על טיפול. חשוב להסביר למטופל את התוצאה הרת האסון של מצבו אילו ימנע מלטפל במחלתו ויאפשר לה להמשיך ולהתפתח. רק לאחר שיפנים המטופל את האבחנה ואת הפרוגנוזה, יהיה מוכן לשקול את האפשרויות הטיפוליות. בשעה זו, נראה שמדינת ישראל נמצאת בשלב ההכחשה, ומכאן שהיא אינה מאפשרת כל התערבות העשויה לסייע לה. ■

ביבליוגרפיה

< <http://children.org.il/UploadPic/yeled.pdf> >

< <http://www.nfc.co.il/blog/yuval/> >

< <http://timss.bc.edu/timss2003/scienceD.html> >. באתר זה מוצגים הישגיהן של ישראל והרשות הפלשתינית בהשוואה לשאר העולם.